

Kendelse

afsagt den 8. oktober 2019

Sag nr. 2019-80-0271

[Klager]

mod

B.T.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over artiklen *"Tidligere LAU-formand: Det er direkte hjerteskrærende"*, der indeholder et billede af ham, og som blev bragt på B.T. s hjemmeside bt.dk den 23. februar 2019, idet han mener god presseskik er tilsidesat. Billedet blev desuden bragt på forsiden af den trykte udgave af B.T. den 24. februar 2019.

[Klager] har klaget over, at billedet, der er bragt uden samtykke, krænker hans privatliv.

1 Sagsfremstilling

B.T. bragte den 23. februar 2019 artiklen *"Tidligere LAU-formand: Det er direkte hjerteskrærende"* på hjemmesiden, bt.dk. Af artiklen fremgik følgende:

”Jeg vil simpelthen ikke kunne se en forælder i øjnene og sige, at det er trygt for deres datter i den her forening.”

Så klar er meldingen fra den tidligere formand for Liberal Alliances Ungdom (LAU) [Formanden], der torsdag gik til politiet og anmeldte adskillige sager om voldtægt, seksuelle krænkelser og tilnærmelser begået af mandlige medlemmer af ungdomspartiet.

Lørdag indtager han scenen til Liberal Alliances Ungdoms landsmøde og offentliggør syv kvindelige medlemmers vidnesbyrd om deres oplevelser i partiet.

”Jeg er chokeret. Og jeg er meget, meget vred over de mange mennesker, der har svigtet de her piger,” skriver [Formanden] i et opslag på Facebook.

”Det er direkte hjerteskrærende at høre om de overgreb, de piger er blevet udsat for. Efter min viden er flere af de anklagede mænd fortsat aktive i LAU og sidder på ledelsesposter i foreningen,” skriver han videre.

I opslaget langer han i særlig grad ud efter ledelsen af partiet, der ifølge [Formanden] direkte har dækket over mindst én sag og desuden forholdt sig passivt til de øvrige sager.

”Det er for det første et massivt moralsk svigt. At man lader unge piger stå fuldkommen alene efter så alvorlige hændelser, er et kæmpe svigt af det ansvar, man har som ledelse over for medlemmer – særligt når vi taler om mindreårige.”

”Ved at agere domstol i sin inaktivitet fremfor at håndtere sagerne og kontakte myndighederne, har man ikke alene svigtet de piger, men bærer også en del af ansvaret for de krænkelser – hvis ikke direkte overgreb – der er fundet sted som resultat af, at mændene stadig kunne omgås piger i foreningen,” skriver [Formanden].

Det er ifølge Information, der bragte sagen frem i lyset fredag, fem forskellige mænd, der skulle stå bag overgrebene, som efterforskes af Københavns Politi.

Mændene var fra 16 år og op i 20'erne, da hændelserne skal have fundet sted. Pigerne var mellem 14 og 21 år.

De beretter om seks episoder med seksuelle overgreb og to episoder med seksuel chikane, som alle fandt sted i forbindelse med arrangementer i LAU.

Fire af episoderne handler om samme mand, som er i 20'erne og har en ledende position i organisationen. To af pigerne blev torsdag afhørt af politiet.”

Til artiklen var der blandt andet indsat et billede, der forestiller en gruppe unge politikere, hvoraf den ene rækker ”fuckfinger” til fotografen. Til billedet var følgende billedtekst indsat:

”Liberal Alliances Ungdom holder lørdag landsmøde. Da de unge politikere ser B.T.s fotograf på stedet, siger de: ”Vi er ikke medieliderlige – vi er bare liderlige. Foto: [Fotografen]”

Billedteksten blev efterfølgende ændret til:

”Liberal Alliances Ungdom holder lørdag landsmøde. Da de unge politikere ser B.T.s fotograf på stedet, siger de: ”Vi er ikke medieliderlige – vi er bare liderlige. Det er ikke den pågældende mand på billedet, der sagde ordene. Foto: [Fotografen]”

Billedet blev desuden bragt - i en beskåret udgave, så der kun ses tre personer på billedet - i øverste højre hjørne på forsiden af den trykte udgave af B.T. den 24. februar 2019 under overskriften ”Kaos efter sexskandale i ungdomsparti BALLADE”, hvor ordet ”sexskandale” og bogstaverne LA i ordet ”BALLADE” er fremhævet med gult.

Efter offentliggørelsen

B.T. har efterfølgende fjernet billedet af [Klager] fra artiklen ”Tidligere LAU-formand: Det er direkte hjerteskrærende” på deres hjemmeside bt.dk.

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 27. februar 2019.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

God Presseskik

Privatlivets fred

[Klager] har anført, at baggrunden for hans klage er det portrætbillede, der er bragt af ham både på bt.dk og i den trykte udgave af avisen. Billedet er taget og bragt mod hans vilje, hvilket B.T. var klar over. I begge tilfælde, hvor billedet er blevet bragt, har det været i forbindelse med omtale af "sex-skandalen" i Liberal Alliances Ungdom, som han ikke har noget med at gøre. At billedet er bragt sammen med omtalen af sagen, får det til at se ud som om, han har noget med sagen at gøre. [Klager] har, udover selve billedet, også klaget over billedteksten.

[Klager] har desuden anført, at gengivelsen af billedet er i strid med persondataforordningen.

På baggrund af den sag, der har været i medierne om seksuelle krænkelser i Liberal Alliances Ungdom, sendte Ritzau Scanpix en fotograf, [Fotografen], til Liberal Alliances Ungdoms landsmøde lørdag den 23. februar 2019. Fotografen stiller sig op lige foran indgangen til landsmødet. Pressen har aldrig tidligere været til stede til Liberal Alliances Landsmøde, men kun til Liberal Alliances landsmøde. Dette gør sig i øvrigt gældende for samtlige ungdomspartier – pressen inviteres kun til hovedpartiets landsmøde. Pressens tilstedeværelse var imod Liberal Alliances Ungdoms ønske. Der er ikke tale om en sag af betydelig offentlig interesse, ligesom der ikke var tale om et "åbent politisk arrangement", idet det kun var for medlemmer af Liberal Alliances Ungdom. Liberal Alliances Ungdom er ikke opstillingsberettiget til Folkeetinget eller andre valg. Om lørdagen, hvor fotografen var til stede, blev der kun behandlet personsager og vedtægter, hvor der om søndagen blev behandlet politik – men om søndagen var der ingen presse til stede. Liberal Alliances Ungdom har modtaget 1,3 millioner i støtte af Dansk Ungdoms Fællesråd. Til sammenligning får B.T. 17,5 millioner i mediestøtte, men derfor er folk jo alligevel ikke berettiget til at møde op til redaktionsmøderne og fotograferere.

Billedet er frembragt på ulovlig vis, idet der er tale om et "ikke frit tilgængeligt sted", idet Liberal Alliances Ungdom formelt set havde ansvaret for området mellem bygningerne på Taastrup Gymnasium, hvor landsmødet blev afholdt. Dette fremgår af lejekontrakten. Fotografiet er i strid med straffelovens § 264 a. Høje Taastrup Gymnasium er en selvejende institution, fotografen var blevet bedt om at forlade området, og Liberal Alliances Ungdom betalte leje for stedet. Billedet er taget lørdag formiddag, hvilket vil sige uden for Høje Taastrup Gymnasiums "åbningstid". Fotografen blev bortvist af Liberal Alliances Ungdoms daværende formand, [Den tidligere formand], inden billedet blev taget, men fotografen mente, at det ville kræve rektors godkendelse at kunne bortvise ham fra gymnasiet.

Flere deltagere på landsmødet fandt det meget grænseoverskridende, at de ikke kunne gå ud og ind til landsmødet, uden at blive fotograferet. [Den tidligere næstformand], der på daværende tidspunkt var næstformand i Liberal Alliances Ungdom, havde – inden det påklagede foto blev taget – bedt fotografen om at gå. Fotografen stod to meter fra indgangen og fotograferede. Hvis deltagerne ville over i klasselokalerne, hvor de sov og havde deres ting, kunne

dette ikke lade sig gøre uden at skulle benytte indgangen, og dermed passere fotografen, idet der er tale om to selvstændige bygninger.

[Klager] har oplyst, at han i oprørt sindstilstand overreagerede ved at gå ud og række "fuck-fingeren" til fotografen. Et par minutter efter gik han ud og undskyldte og bad fotografen slette billedet, hvilket fotografen imidlertid ikke ønskede. På [Klager]s spørgsmål om, hvorvidt billedet ville blive bragt, svarede fotografen, at han var i sin gode ret til at bringe billedet, og at hvis det blev bragt, ville det blive i kontekst med mange andre billeder, og hvor det tydeligt ville fremgå, at reaktionen skyldtes vrede over, at fotografen blandede sig i landsmødet.

Efterfølgende blev billedet bragt den 23. februar 2019 i B.T. til artiklen "*Tidligere LAU-formand: Det er direkte hjerteskrærende*" med billedteksten:

"Liberal Alliances Ungdom holder lørdag landsmøde. Da de unge politikere ser B.T.s fotograf på stedet, siger de: "Vi er ikke medieliderlige – bare liderlige"".

[Klager] har afvist nogensinde at have sagt noget i den retning, og føler det meget krænkende, at citatet bringes som billedtekst til et billede af ham. Det er meget egnet til at få folk til at tro, at citatet er af ham. Især er det krænkende, at der er tale om et billede, bragt i forbindelse med så alvorlige anklager som en sexskandale.

[Medlem] fra Liberal Alliances Ungdom kontaktede B.T. og anmodede dem på vegne af [Klager] om at fjerne billedet. Herefter ændrede B.T. billedteksten, så det fremgik, at citatet ikke var af [Klager].

Billedet blev efterfølgende også bragt af andre medier, der dog fjernede det, da de blev anmodet herom.

Om aftenen den 23. februar 2019 klagede [Klager] på ny til B.T., men uden B.T. reagerede. Billedet blev bragt på forsiden af den trykte udgave af B.T. den 24. februar 2019 under overskriften "*Kaos efter sexskandale i ungdomsparti – BALLADE*", hvor ordet sexskandale er fremhævet med gult, og hvor [Klager] er den eneste person, der kan genkendes på billedet, hvilket foranlediger folk til at tro, han har noget med sexskandalerne at gøre. [Formanden] kontaktede herefter Ritzau med anmodning om, at billedet blev fjernet, men Ritzau ønskede ikke at fjerne billedet.

Der er ikke tale om et genrebillede, men et portrætbillede, idet [Klager] er den eneste genkendelige person på billedet.

Når folk stod nede i kiosken og kiggede på B.T.s forside, så de et billede af ham med teksten "*Kaos efter sexskandale i ungdomsparti*", hvilket var egnet til at tro, at han var indblandet i sexskandalen.

B.T. bragte billedet, selvom [Klager] klart tilkendegav, at han ikke ønskede dette – og endda på en måde, så det fremstår som om udtalelsen er hans, ligesom han via billedet kobles til sagerne om seksuelle krænkelser. Formålet med billedet er, efter [Klager]s opfattelse, at udstille ham som person, snarere end den dårlige stemning, der var under mødet.

B.T. har handlet i strid med de vejledende regler om god presseskik ved at have bragt billedet i forbindelse med sagerne om de påståede seksuelle krænkelser i Liberal Alliances Ungdom. Billedet har intet med sexskandalerne at gøre. [Klager] var blot vred over, at fotografen stod lige foran indgangen og tog billeder, således det ikke var muligt at gå ud og ind, uden at risikere at blive fotograferet.

B.T.s handlemåde er i strid med god presseskik, og der bør derfor udtales skarp kritik fra Pressenævnets side. Kritikken bør bringes på forsiden af den trykte udgave af B.T. samt på bt.dk.

2.2 B.T. s synspunkter

God Presseskik

Privatlivets fred

B.T. har indledningsvis anført, at de har ret til at bringe billedet af [Klager] og afviser på den baggrund hans klage.

Idet det fremgår af klagen, at [Klager] finder billedet belastende for ham, har B.T. valgt at fjerne billedet fra artiklen *”Tidligere LAU-formand: Det er direkte hjerteskrærende”*, der blev bragt på bt.dk den 23. februar 2019. Deri ligger ikke en erkendelse af, at det var forkert at bringe billedet, men skal alene ses som B.T.s forståelse for, at det er belastende for klager, at han fremover skal konfronteres med et belastende billede som følge af et øjeblikks uhensigtsmæssig opførsel.

[Klager] gav en ”fuckfinger” til B.T.s fotograf og udviste dermed en form for truende adfærd, hvilket er uacceptabelt. Fotografen passede blot sit arbejde og dækkede på vegne af B.T. en sag af betydelig offentlig interesse: Sexkrænkelser i Liberal Alliances Ungdom.

Billedet er taget ved Liberal Alliances Ungdoms landsmøde, hvor pressens tilstedeværelse er helt naturlig – vælger man politik til, vælger man i princippet også pressen til. Uanset, at Liberal Alliances Ungdom ikke ønskede pressens tilstedeværelse til deres landsmøde, er det ikke muligt at vælge pressen til og fra efter for godt befindende. De politiske ungdomsorganisationer modtager offentlig økonomisk støtte. Pressen, herunder B.T., dækker både de gode og de mindre gode historier fra partierne, hvilket også gælder ungdomspartierne. Politik og de politiske partier har per definition offentlighedens interesse, hvorfor et annonceret årsmøde selvfølgelig er en begivenhed, hvor en fotograf kan tage billeder ved indgangen - uden at have tjekket de matrikulære forhold og lejekontrakten.

I det konkrete tilfælde skyldtes B.T.s interesse for sagen blandt andet, at den tidligere formand i Liberal Alliances Ungdom, [Formanden], samme dag aktivt fortalte nyheden i Information om mulige krænkelse i ungdomspartiet. Pressen behøver ikke en formel invitation til at dække væsentlige historier. B.T. dækker historier af væsentlig samfundsmæssig interesse – med eller uden invitation.

B.T. afviser således [Klager]s påstand om, at billedet er taget ulovligt på privat grund. Der var tale om et åbent, politisk arrangement, hvorfor billedet er taget på lovlig vis, og henvisningen til straffelovens § 264 a har dermed ikke relevans.

I det hele taget kan B.T. afvise den ramme, som [Klager] lægger over sin egen oplevelse af begivenheden og forløbet, når han kalder det ”grænseoverskridende”, at en fotograf tager billeder af medlemmerne ved indgangen, og at ”der aldrig før har været presse til stede ved Liberal Alliances landsmøde”.

Et liv som politisk aktiv og deltagelse ved officielle politiske arrangementer betyder, at der er risiko for, at man kommer med på et billede. Når man samtidig rækker ”fuckfinger” til pressen, øges risikoen selvsagt for, at man skiller sig negativ ud i forhold til de resterende personer på billedet. Handlingen er med andre ord [Klager]s eget ansvar. Resten af dagen og aftenen havde medlemmerne fred for pressen, så det kunne debattere og feste alt det, de havde lyst til. De har således på ingen måde været forfulgt af fotografen til årsmødet, og ville de være i fred, kunne de gå indenfor.

B.T. ønsker at understrege, at anvendelsen af billedet af [Klager] og ”fuckfingeren” alene havde til formål at illustrere den udtalt dårlige stemning i forbindelse med et landsmøde, hvor medlemmerne fik runddelt sedler med oplysninger om de formodede sexkrænkelser.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jens Kruse Mikkelsen, Mads Sandemann, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Kompetence

Pressenævnet træffer afgørelse om, hvorvidt god presseskik er tilsidesat, jf. medieansvarsloven § 34, stk. 1. Spørgsmålet om, hvorvidt der er sket en overtrædelse af straffeloven, henhører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

Nævnet bemærker desuden, at spørgsmålet om, hvorvidt der er sket en overtrædelse af persondataforordningens bestemmelser, henhører under Datatilsynet og domstolene og falder uden for Pressenævnets kompetence.

God presseskik

Privatlivets fred

[Klager] har klaget over, at B.T. har krænket hans privatliv ved at bringe et billede af ham uden hans samtykke, og hvor han via billedteksten kobles til sagen om sexskandalen i Liberal Alliances Ungdom.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1

B.T. bragte den 23. februar 2019 et billede taget til Liberal Alliances Ungdoms landsmøde. Billedet forestiller en gruppe unge, hvoraf den ene – [Klager] – rækker ”fuckfinger” til fotografen. Billedet blev bragt på bt.dk i forbindelse med artiklen ”*Tidligere LAU-formand: Det er direkte hjerteskrærende*” og med følgende billedtekst:

”Liberal Alliances Ungdom holder lørdag landsmøde. Da de unge politikere ser B.T.s fotograf på stedet, siger de: ”Vi er ikke medieliderlige – vi er bare liderlige. Foto: [Fotografen]”

Billedteksten blev efterfølgende ændret til:

”Liberal Alliances Ungdom holder lørdag landsmøde. Da de unge politikere ser B.T.s fotograf på stedet, siger de: ”Vi er ikke medieliderlige – vi er bare liderlige. Det er ikke den pågældende mand på billedet, der sagde ordene. Foto: [Fotografen]”

Billedet blev desuden bragt - i en beskåret udgave, så der kun ses tre personer på billedet - i øverste højre hjørne på forsiden af den trykte udgave af B.T. den 24. februar 2019 under overskriften ”*Kaos efter sexskandale i ungdomsparti BALLADE*”, hvor ordet ”sexskandale” og bogstaverne LA i ordet ”BALLADE” er fremhævet med gult.

Som sagen er oplyst for Pressenævnet, lægger nævnet til grund, at billedet blev taget uden for Høje Taastrup Gymnasium i forbindelse med Liberal Alliances Ungdoms landsmøde. Nævnet lægger desuden til grund, at [Klager] – der er medlem af Liberal Alliances Ungdom – var bekendt med, at det var en pressefotograf, der var til stede, da han rakte ”fuckfingeren” til fotografen. [Klager] har oplyst, at han, udover at være medlem af Liberal Alliances Ungdom, ikke har noget at gøre med den omtalte sexskandale i partiet.

Det er som udgangspunkt ikke i strid med god presseskik, at medier fotograferer eller filmer personer eller virksomheder, der befinder sig på offentligt tilgængelige steder, og offentliggør billeder af denne art, selvom de pågældende ikke har samtykket hertil. Der skal dog udvises varsomhed af hensyn til de implicerede, herunder til de sammenhænge, hvori de indgår. Det er således Pressenævnets opfattelse, at medier bør være tilbageholdende med at anvende billeder af enkeltpersoner som illustration til en generel beskrivelse, der ikke angår den pågældende person.

Da billedet er taget på et offentlig tilgængeligt sted i forbindelse med Liberal Alliances Ungdoms landsmøde, hvor [Klager] deltog som medlem, finder Pressenævnet, at anvendelsen af

billedet i sammenhæng med den beskrevne omtale på bt.dk ikke kan anses for at indebære en krænkelse af [Klager]s privatliv. Nævnet bemærker i den forbindelse, at [Klager]s navn ikke fremgår af omtalen, ligesom han var bekendt med, at der var tale om en pressefotograf. Pressenævnet finder det imidlertid kritisabelt, at den oprindelige billedtekst på bt.dk kunne give indtryk af, at citatet var af [Klager]. Det burde endvidere klart have fremgået af billedteksten på bt.dk, at han ikke har noget med den omtalte sexskandale at gøre.

For så vidt angår billedet, som det blev bragt i den trykte udgave af BT, lægger nævnet til grund, at dette blev bragt i en beskåret udgave, hvor [Klager] er den eneste person, der er genkendelig på billedet. Henover billedet var følgende tekst indsat ”*Kaos efter sexskandale i ungdomsparti BALLADE*”, hvor ordet ”sexskandale” og bogstaverne LA i ordet ”BALLADE” er fremhævet med gult.

[Klager] er fuldt genkendelig på billedet, der kan give det fejlagtige indtryk, at han kan være omfattet af den personkreds, der er involveret i den omtalte sexskandale i partiet. På den baggrund finder Pressenævnet, at B.T.s anvendelse af billedet som forsideillustration til en artikel omhandlende sexskandalen, må anses for krænkende for ham.

Det kan ikke føre til andet resultat, at billedet er taget på et offentligt tilgængeligt sted til Liberal Alliances Ungdoms landsmøde.

Pressenævnet udtaler derfor kritik af B.T. for billedtekstens formulering på bt.dk samt for at anvende billedet af [Klager] på forsiden af den trykte udgave af B.T. i en misvisende og krænkende sammenhæng.

Offentliggørelse af nævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af B.T. at offentliggøre følgende til Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer B.T.

[underrubrik]

B.T. får kritik for misvisende billedtekst samt for at anvende et billede uden samtykke.

[tekst]

B.T. bragte i februar 2019 et billede af en gruppe personer på hjemmesiden bt.dk ledsaget af teksten ”Liberal Alliances Ungdom holder lørdag landsmøde. Da de unge politikere ser B.T.s fotograf på stedet, siger de: ”Vi er ikke medieliderlige – vi er bare liderlige””.

Billedet blev desuden bragt – i en beskåret version – på forsiden af den trykte udgave af avisen, hvor en person ses række ”fuckfinger”. Billedet var ledsaget af følgende tekst ”Kaos efter

sexskandale i ungdomsparti BALLADE”, hvor ordet ”sexskandale” og bogstaverne i LA i ordet ”BALLADE” var fremhævet med gult.

Personen – som er den eneste genkendelige person på billedet – har klaget til Pressenævnet over billedet.

Pressenævnet finder, at billedteksten, der blev bragt til billedet på bt.dk, var egnet til at give indtryk af, at citatet var af klager. Nævnet finder desuden, at billedet i den trykte udgave af avisen kan give det fejlagtige indtryk, at klager er omfattet af den personkreds, der er involveret i den omtalte sexskandale i partiet, hvilket er krænkende for klager. Pressenævnet har derfor udtalt kritik af den misvisende billedtekst på bt.dk samt B.T.s anvendelse af billedet i den trykte udgave af avisen som forsideillustration til en artikel omhandlende sexskandalen i partiet uden forinden at indhente samtykke fra klager.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

Offentliggørelse på hjemmesiden

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal ske som en selvstændig artikel, der prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse. Pressenævnets offentliggørelsestekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” til nævnets kendelse ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes af mediet.

Offentliggørelse i den trykte avis

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest i den første eller en af de første udgaver, der offentliggøres efter nævnets kendelse.

Offentliggørelse skal ske på det sted i mediet, hvor mediet har oplyst at ville offentliggøre kritik fra Pressenævnet (B.T. har oplyst at ville offentliggøre kritik fra Pressenævnet på side 4 i kommentaren (på ledersiden)). Har mediet ikke en fast rettelsesspalte, skal offentliggørelse ske på det sted i mediet, der svarer til placeringen af den kritiserede artikel.

Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i mediet.